

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОЄКТ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНА СПРАВА»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
галузі знань D – Бізнес, адміністрування та право**

Тернопіль – 2026

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Андрій КРИСОВАТИЙ**, завідувач кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, доктор економічних наук, професор
2. **Ольга КИРИЛЕНКО**, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, доктор економічних наук, професор
3. **Святослав ГЕРЧАКІВСЬКИЙ**, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, кандидат економічних наук, доцент
4. **Анна ІВАНОВА**, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, кандидат економічних наук, доцент
5. **Павло СТАРОДУБ**, в.о. начальника митного поста «Тернопіль» Тернопільської митниці
6. **Людмила БОЛЮХ**, здобувач вищої освіти за освітньою програмою «Митна справа».

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Митна справа»
зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Західноукраїнський національний економічний університет, кафедра фінансів ім. С.І. Юрія
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр Кваліфікація: магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Офіційна назва освітньої програми	Митна справа
Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 5565 від 11.07.2023 р., термін дії сертифіката – до 01.07.2032 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень.
Передумови	Наявність диплому бакалавра або спеціаліста.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.wunu.edu.ua/master-ffo-op/
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми «Митна справа» є підготовка висококваліфікованих фахівців для митної сфери, які володіють інноваційним мисленням і ґрунтовними знаннями фінансової науки; здатністю системно аналізувати фінансову політику держави із застосуванням сучасного методологічного інструментарію; навичками розробки тактичних і стратегічних програм розвитку сфери фінансів, банківської справи та страхування; практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на засадах оволодіння системою компетентностей, що дасть змогу їм бути активно залученими у національний і міжнародний дослідницький та професійний простір.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань D – Бізнес, адміністрування та право. Об’єкт(и) вивчення та діяльності: устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

	<p>Теоретичний зміст складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики.</p> <p>Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондового ринку» з урахуванням сучасних трансформацій митної системи, євроінтеграційних процесів та цифровізації державного управління.</p> <p>Орієнтація програми визначається необхідністю гармонізації митного законодавства України з правом ЄС, впровадження цифрових технологій у митне адміністрування (електронне декларування, автоматизовані системи управління ризиками, аналітичні інструменти), посилення фіскальної та безпекової функцій митних органів, а також спрощення процедур міжнародної торгівлі та розвитку партнерства між державою і бізнесом.</p> <p>Програма спрямована на формування системних знань і прикладних навичок у сфері митного регулювання, митного контролю та оформлення, адміністрування митних платежів, управління митними ризиками й забезпечення дотримання митного законодавства. Її орієнтація забезпечує підготовку фахівців, здатних ефективно діяти в умовах динамічних змін митного середовища, приймати обґрунтовані управлінські рішення, впроваджувати інноваційні підходи та дотримуватися принципів професійної етики, прозорості й доброчесності.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Програма сфокусована на підготовці висококваліфікованих фахівців із інноваційним мисленням, системними знаннями та розвиненими професійними компетентностями у сфері митної справи, необхідними для ефективної діяльності в органах державної митної служби та приватних структурах, що надають послуги з митного оформлення, нарахування й сплати митних платежів. Освітньо-професійна програма забезпечує формування управлінських, аналітичних і практичних навичок, що дають змогу обіймати посади керівників і провідних спеціалістів, а також створювати та розвивати власний бізнес у сфері митного консалтингу й зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Ключові слова: митна справа, митне оподаткування, митні органи, митне адміністрування, митний контроль.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливостями програми є її прикладний, інноваційний та міждисциплінарний характер, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практикоорієнтованим навчанням у сфері митної справи, митного оподаткування та адміністрування зовнішньоекономічної діяльності. Це дає змогу: сформувати здатність до критичного осмислення теоретичних і нормативних засад функціонування митної системи та розроблення обґрунтованих управлінських рішень у сфері митного контролю й адміністрування в умовах невизначеності та безпекових викликів; розвинути компетентності щодо аналізу процесів оподаткування ЗЕД, обліку, нарахування й контролю сплати митних платежів,</p>

	застосування інструментів управління митними ризиками та цифрових технологій; забезпечити готовність до самостійної організаційної й управлінської діяльності в митних органах і приватному секторі, спрямованої на підвищення ефективності та оптимізацію роботи митних інституцій в умовах євроінтеграції.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники освітньо-професійної програми «Митна справа» здатні виконувати професійні види робіт й обіймати первинні посади, посадові обов'язки яких вимагають володіння компетентностями в сфері фінансів, банківської справи та страхування згідно з Національною рамкою кваліфікацій та Національним класифікатором України: Класифікатор професій (ДК 003:2010):</p> <p>1120.1. Вищі посадові особи органів державної виконавчої влади</p> <p>1120.2. Вищі посадові особи місцевих органів державної влади</p> <p>12. Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p> 1229.1. Керівні працівники апарату центральних органів державної влади</p> <p> 1231. Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники</p> <p> 1238. Керівники проектів та програм</p> <p>13. Керівники малих підприємств без апарату управління</p> <p>146. Менеджери (управителі) у фінансовій діяльності</p> <p> 1461. Менеджери (управителі) у сфері грошового посередництва</p> <p> 1462. Менеджери (управителі) у сфері фінансового лізингу</p> <p> 1463. Менеджери (управителі) у сфері надання кредитів</p> <p> 1466. Менеджери (управителі) у сфері пенсійного страхування</p> <p> 2414.2. Професіонали з фінансово-економічної безпеки</p> <p> 2441. Професіонали в галузі економіки</p> <p> 2447. Професіонали у сфері управління проектами та програмами</p>
Подальше навчання	Здобуття освіти на третьому освітньо-науковому рівні (доктор філософії) та набуття додаткової кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес ґрунтується на засадах студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого та практикоорієнтованого навчання із поєднанням аудиторної роботи й самонавчання.</p> <p>Лекції мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер. На практичних заняттях широко застосовуються ділові ігри, кейс-методи, ситуаційні завдання, моделювання професійних ситуацій, підготовка презентацій із використанням сучасних професійних програмних засобів у сфері митного адміністрування.</p> <p>Підготовка здобувачів передбачає використання освітніх платформ Moodle і Zoom, виконання індивідуальних завдань та підготовку кваліфікаційної роботи. Консультації здійснюються у форматі особистісно орієнтованої педагогічної взаємодії, спрямованої на формування професійних компетентностей.</p>

	Особлива увага приділяється розвитку навичок саморозвитку, командної роботи, аналітичного мислення та презентації результатів, що формує готовність до безперервного професійного навчання.
Оцінювання	Захист кваліфікаційної роботи, усні та письмові екзамени, заліки, модульні роботи, індивідуальне усне опитування; індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування); презентація командних (групових) проєктів; презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе, опитування).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК10. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ митного адміністрування

	<p>СК11. Здатність виконувати управлінські функції у сфері фіскальної політики держави</p> <p>СК12. Здатність складати та аналізувати первинну звітність та документацію у сфері митної справи, інтерпретувати та використовувати податкову, митну та пов'язану з нею інформацію (дані).</p> <p>СК13. Здатність використовувати у практичній діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку теоретичні знання в частині сучасних підходів про застосування методів та інструментів забезпечення фінансової безпеки у різних складових фінансової системи.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p> <p>ПР14. Систематизувати та аналізувати інформацію для вирішення професійних та наукових завдань в сфері митного адміністрування.</p> <p>ПР15. Обирати напрями використання стандартів та нормативів фіскальної політики в професійній діяльності.</p> <p>ПР16. Розробляти варіанти вирішення практичних ситуацій щодо митних розрахунків та заповнення митної звітності.</p> <p>ПРН17. Вміти приймати ефективні управлінські рішення щодо</p>
--	--

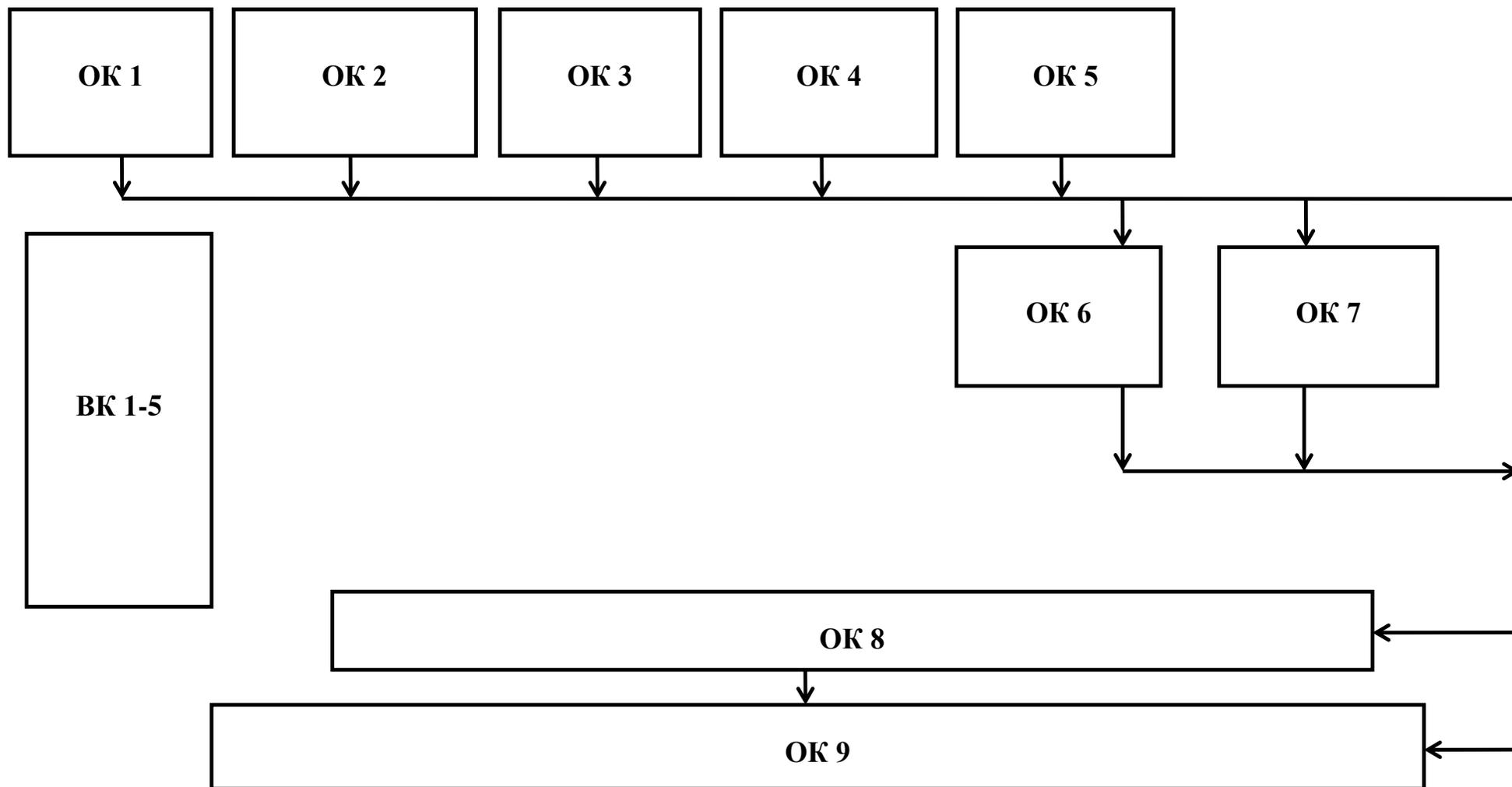
	використання сучасних підходів, методів й інструментів у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для забезпечення фінансової безпеки держави.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання або підтверджений рівень наукової і професійної підготовки.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мають наукові ступені за спеціальністю та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки; – за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються; – мають необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи. <p>Підготовку фахівців здійснює кафедра фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ.</p> <p>У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом управлінської, фахової роботи.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні аудиторії, навчально-комп'ютерні лабораторії ЗУНУ, електронні читальні зали бібліотеки ЗУНУ, спеціалізований кабінет (аудиторія) № 11404 – Навчально-методичний кабінет кафедри фінансів ім. С. І. Юрія. Кабінет оснащений комп'ютерами та спеціальним програмним забезпеченням щодо адміністрування податків і митного декларування. Для навчання студентів передбачено роздатковий матеріал по дисциплінах, що викладаються.
Інформаційне та навчально-методичне Забезпечення	Навчальні та наукові фонди, електронні ресурси бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ, навчальні та наукові фонди Тернопільської обласної наукової бібліотеки, Інтернет-ресурси, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін, методичні рекомендації та вказівки з: вивчення дисциплін, написання міждисциплінарної курсової та кваліфікаційної роботи, проходження переддипломної практики.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ
Міжнародна кредитна Мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ та угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1)
Навчання іноземних здобувачів вищої Освіти	Відповідно до вимог чинного законодавства.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК1	Методологія наукових досліджень	5	екзамен
ОК 2	Аналіз фінансових даних (англійською мовою)	5	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК3	Фінансові технології	5	екзамен
ОК 4	Фіскальна політика	5	екзамен
ОК5	Банківський менеджмент	5	екзамен
ОК6	Митне адміністрування	5	екзамен
ОК7	Митний контроль	5	екзамен
ОК8	Переддипломна практика	15	захист звітів
ОК9	Підготовка кваліфікаційної роботи	12	
	Захист кваліфікаційної роботи	3	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65 кредитів/1950 годин	
Вибіркові компоненти			
Загальний обсяг вибірових компонент:		25 кредитів/750 годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредитів/2700 годин	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею диплому із присвоєнням кваліфікації: ступінь вищої освіти – магістр, спеціальність «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9
ЗК1	+	+							+
ЗК2		+							
ЗК3	+							+	+
ЗК4	+					+	+	+	+
ЗК5	+			+					+
ЗК6				+				+	
ЗК7				+					
ЗК8		+							+
ЗК9	+							+	+
СК1	+		+					+	+
СК2			+					+	+
СК3					+	+		+	+
СК4	+		+			+		+	+
СК5				+			+	+	+
СК6					+			+	+
СК7	+	+			+		+	+	+
СК8			+		+	+		+	+
СК9			+					+	+
СК10						+	+	+	+
СК11						+	+	+	+
СК12							+	+	+
СК13						+	+	+	+

